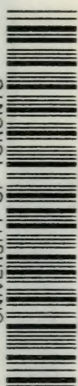
Robitnychi pisni

РОБІТНИЧІ ПІСНІ

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ, З ГАЛИЧИНИ І ПОЛЬСЬКОЇ НЕВОЛІ.

1921.

Видання
"ГОЛОСУ ПРАВДИ"
119 East 7th Street
NEW YORK, N. Y.

РОБІТНИЧІ ПІСНІ

З РАДЯНСЬКОЇ УКРАЇНИ, З ГАЛИЧИНИ І ПОЛЬСЬКОЇ НЕВОЛІ.

1921

Виданя "Голосу Правди"
119 EAST 7-th STREET
NEW YORK, N. Y.

JAN

ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

(Який співають в Галичині.)

Повстаньте гнані і голодні
Робітники усіх країв!
Як у вулькановій безодні,
В серцях у нас клекоче гнів!
Ми всіх катів зітрем на порох!
Повстаньже, військо злидарів!
Все нам забрав наш лютий ворог.
Щоби вернути, час наспів.
Чуєш: сурми заграли,
Час розплати настав!
В Інтернаціоналі
Здобудем людських прав!
  Не ждіть ратунку ні від кого:
  Ні від богів, ні від царів!
  Позбудеться ярма тяжкого
  Сама сімя пролетарів.
  Пусті слова про "право бідних".
  Держава дбає не про нас,
  Нас мали за рабів негідних.
  Доволі кривди і образ!

Чуєш: сурми заграли,
Час розплати настав!
В Інтернаціоналі!
Здобудем людських прав!
Лиш ми робітники, ми діти
Святої армії труда,
Землею будем володіти,
А паразитів жде біда!...
Тоді, як грім підчас негоди
Впаде на голови катів,
Нам сонце правди і свободи
Засяє тисячю огнів.
Чуєш: сурми заграли,
Час розплати настав!
В Інтернаціоналі
Здобудем людських прав!

—=::=—

ІНТЕРНАЦІОНАЛ.

(Який співають на Рад. Україні.)

Підводьтесь ви, нуждарства діти!
Підводьтесь — що пуще на землі!
За правду долю вже на світі
Всюди правди загули.
Весь лад насиля ми зруйнуєм
Аж до підвалин, а потім —

Своє нове житя збудуєм —
Були ніщо, будемо всім.
Се послідний вже буде
Бій з неправдою за світ,
З інтернаціоналом
Воскресне людський рід!
Не хочем ми добреньких "спасів"
Що крутять нами з галь судів,
Не хочем більше їхніх ласок, —
Ми хочем вільних рад і слів.
Ми від злодюгів хочем взяти
Добро, що вкрали они в нас,
Ми обовязки хочем знати
Самі і тілько лиш для нас!
Се послідний вже буде і т. д....
Закони гнітять нас і вяжуть
Податки, кров останню ссуть,
Богаті відбутків не знають.
Убогі в туманах живуть.
За довго ми були в підданьстві,
Та рівність має иншу путь:
Вона не терпить, щоб в лидарстві
Одні були — другим лиш труд.
Се послідний вже буде і т. д...
Царі від колій, майна і ґрунту
У славі, в золоті живуть —
Неначе в казках стародавніх...

Але, як працю нищить трутьǃ
Плоди народної роботи
Рука дукарська загребла!...
Та голосованєм повернем
Ми світ житєві жерела!
  Се послідний вже буде і т. д...
Робітник всіх країв єднайся!
Ми партія робочих мас —
Нема тут місця дармоїдам,
Земля сотворена для нас!
І як небесний грім ударе
Над зґраєю падлюк і псів —
Нам сонце вічно засіяє
Огнем живим своїх лучів.
  Се послідний вже буде і т. д...

—==::==—

ОБРИВАЮТЬСЯ ЗВІЛЬНА...

(На нуту: "Хто живий, уставай...")

Обриваються звільна всі пута,
Що вязали нас з давнім житєм!..
З давніх брудів і думка розкута
Ожевем, братя, оживем!
  Ожиємо новим ми, новійшим
  І любовю огрітим житєм, —

Через хвилі мутні та бурливі
До щасливих країв попливем...
Через хвилі нещасть і неволі,
Мимо бур пересудів і зла,
Попливем до країни святої
Де братерство і щастє й любва.
Виступаймо до бою нового
Не за царство тиранів-царів,
Ані теж за попів, ні за бога,
Ні за паньство неситих панів.
Наша ціль — людське щастя і воля,
Верх освіти над віров сліпов,
І братерство велике, всесвітне,
Вольна праця і вольна любов.
Але твердо тра в бою стояти,
Не лякаться що впав перший ряд;
Хоч по трупах наперед ступати,
Та ні крок не вступати назад.
Сеж остатня війна! Се до бою
Чоловіцтво із звірством стає,
Се поборює правда неволю,
“Царство боже” на землю везе!
Не моліться вже більше до бога:

"Най явиться нам царство
твоє!"
Бо молитва слаба там підмога,
Де роботи й ума не стає.
Не від бога це церство нам спаде,
Не святі на руках принесуть,
Але власний наш розум посяде,
Сильна воля і спільний наш труд.

—==::==—

В ГОРУ ПРАПОР.

(На нуту: "Козак пана не знав
з віка".)

Високо стяг наш піднесім,
Прапор сей наш червоний,
Ставаймо в гурт усі при нім
До бою все готові.

Хто хоче щастя, свободи,
У кого орлі крила,
До нас в робітничі ряди!
У злуці міць і сила.

Як скріпне тіло й дух зросте,
Могутним наш ряд стане
У бій кервавий ми підем
Рабства пірвем кайдани.

У карних кадрах наша рать
Готова що хвилини
Боротися, життя віддать
За робітників Вкраїни.

І щастя те добудем ми
В тяжкім нелегкім бою
Щоб наших нащадків сини
Втішились свободою.

—=::=—

ДЕЖ ВИ?

І деж ви, нужди та голоду діти?
Брудні, задимлені, порохом вкриті,
У котрих лиця потом обілляні,
Згорблені плечі, та горем прибиті?
Деж ви, захланности людської раби,
Що терпеливі мов віл у ярмі,
Голодні, темні, трупи впів живі
Що боїтеся глянуть до гори?
Нуж! піднесіть ті похилені плечі,
І руки свої в гору пінесіть,
А в руках ваших най заблисне криця

І дальше сміло кайдани ломіть!
Ви боїтеся? Вам страшно дуже
Підземних льохів, “хліба і води”?
Страшно арештів, судів, посіпаків
Панської нагайки, а може стрільби?
А не страх жити цілий вік в неволі,
Не знать що правда, а що свобода,
Двигать кайдани та зносити болі
Голод та нужду хочби і що дня?

—=::=—

ЧЕРВОНИЙ ПРАПОР.

Кати навикли поливати
Країну кровю і слізьми,
Але як прийде день відплати, —
Судити будемо їх ми!
Судити будемо їх ми!
Хай росте, хай гримить вільний спів,
Наш прапор плине понад трони,

Він несе пімсти грім, люду гнів,
І вільний він сіє сів,
А коліром весь червоний:
На ньому кров робітників!
На ньому кров робітників!
Кати силкуються кайдани
Єще міцніщими зробить,
Та з тюрм усіх — руїна стане,
І тільки добре буде жить!
І тільки добре буде жить!
Хай росте, хай гримить, і т. д.
Вже лад старий схитнувсь і пада,
Життя нове його змете, —
Робити ме гуртом громада
І все, що зробить, — спільне те!
І все, що зробить, — спільне те!
Хай росте, хай гримить, і т. д.
Гей разом, братя, всі до бою,
Щоб думка всіх одна вела!
Де-ж найде хто такую зброю,
Щоб вільний люд зломить могла?
Щоб вільний люд зломить могла?
Хай росте, хай гримить, і т. д.

—═::═—

ЯКИЙ ТО ВІТЕР.

Який то вітер шумно грає
Від Сяну, Прута до Карпат?
Яке то диво визирає
Із тих нужденних хлопських хат?

Гей-же враз, гей-же враз гукнемо
Аби й сліпі нас пізнали:
"Ми є ті, що вас всіх кормимо, —
За вас всіх терпимо, —
Ми руські хлопи радикали,
Що зверглп з темноти ярмо!"

Ми ті, що гнулися як лози,
Були покірні як вівця,
Котрим неволя, кров і сльози
Ще не доїхали кінця.
Гей-же враз і т. д.

Ми ті оферми, ті рекрути,
Гарматне мясо на війну,
Ті, що їх кривди й голод лютий
Жене за море в чужину.
Гей-же враз і т. д.

Ми ті, котрим заперті двері,
Запертий до свободи шлях,

Ми маєм права на папері.
А обовязки на плечах.
  Гей-же враз і т. д.

Та вже не довго тої муки!
Нам час не дати ся на глум:
Здіймуть ся дружні хлопські руки
І просвітліє хлопський ум!
  Гей-же враз і т. д.

Ми хочем вчитись, поступати,
Бо кривда є сестрою тьми;
Для себе хочем працювати
І бути люди між людьми!
  Гей-же враз і т. д.

А всіх, що явно або тайно
Нам ладять пута і ярем
Всіх дармоїдів радикально
Ми з свого краю виметем!
  Гей-же враз і т. д.

—=::=—

ШАЛІЙТЕ, ШАЛІЙТЕ.

Шалійте, шалійте, скажені кати!
Годуйте шпіонів, будуйте тюрми!
До бою сто тисяч поборників
стане,

Пірвем, пірвем, пірвем ті кайдани!
За правду, за волю, ми станемо враз,
Ланци ні баґнети не пострах для нас,
Бо вольного духа не скути в кайдани,
Біда, біда, біда вам, тирани!

Робітники духа, робітникам всім
Ми руки подаймо, на бій їх ведім,
Бо спільна усіх нас злучила неволя:
І труп і піт і кров, — кнут, неволя!
За правду, за волю і т. д.

Від краю до краю не громи гудуть,
Робітників полки злучені ідуть.
І поклик рокоче: вставайте народи,
Прийшла пора, пора, — день свободи!
За правду, за волю і т. д.

Підвалини світа валять ся старі,
Побліділи неробп, дрожать опирі,
Бо зоря свободи вже сходить яскрава!

Для всіх, для всіх, для всіх рівні
права:
За правду, за волю і т. д.
І вольні народи, як добрі брати
Плинуть до соцня, до щастя мети,
Розкуєсь, увигнеть ся і наша ро-
дина;
Одна, сильна, вільна Україна!
За правду, за волю і т. д.

—=::=—

СМІЛО ДРУГИ.

Сміло, други! Не теряйте
Духа на страшную прю!
Рідну країну спасайте,
Честь і свободу свою!
Як нам умерти прийдеться
У сірих казармах, тюрмах —
Местник новий підійметь ся
В наших зболілих кістках!
Хай нас по тюрмах саджають,
Хай нас пробують вогнем,
Хай на Сибір засилають, —
Ми всі тортури знесем!
Як нам умерти прийдеть ся
У сірих казармах, тюрмах —

Местник новий підійметь ся
В наших зболілих кістках!

—═::═—

ВПЕРЕД, ВПЕРЕД.

Вперед, вперед, сини родини!
Славутний день вже наступив.
Супроти нашої країни
Ворог злий прапор розпустив.
Чи вам нечуть які по селах
Усюди стони роздались?
На наших крівних, невеселих
Ворожі списи піднялись!
  До збруї, громадо!
  Ставаймо у ряди!
  Щоб вражою кровію
  Залити борозди.
Чого шука отсе ватага
Рабів обурених на нас?
Кого зляка її знєвага?
На кого пута ті? На нас!
На нас бездольні громадяни,
Хотять той сором нанести,
Щоб кинуть на нас знов кайдани
Та під неволю підвести.
  До збруї, громадо!
  Ставаймо у ряди!

Щоб вражою кровію
Залити борозди.

Ні, трепотіть ви, людоїди
І ви, ганебні зрадники!
Ось вже пімсти час надійде
Знайдуть ся на вас местники!
Підіймуться і стар і молодь,
Не забракує юнаків, —
Навіють на серце вам холод
І потращять вам всі кістки.

До збруї, громадо!
Ставаймо у ряди!
Щоб вражою кровію
Залити борозди.

О ти свята любов родини,
Ти нашу пімсту уміцни!
Волю нашої України,
Її честь ти відборони!
Під нашим прапором побіда
Хай зявить ся на поклик твій,
На вічні потім на нас літа
Свободи духом ти повій!

До збруї, громадо!
Ставаймо у ряди!
Щоб вражою кровію
Залити борозди.

ЯК ДО БОЮ...

Як жовніри йдуть до бою
Під царями з хоругвою,
То беруть шаблюки з криці,
Пушки, баґнети і рушниці,
То мурують башти, шанці
І пускають кулі в шанці,
Динаміти і ґранати,
Щоби ближніх шматкувати,
Щоб здобутками культури
Класти трупи, рвати мури.
  А як в бій ідеш ти, брате,
  З темнотою воювати,
  З темнотою, що сповила
  Всю країну в чорні крила
  І до сонця путь спиняє,
  Гнутись брехні заставляє —
  До такого, брате, бою
  Із науки куй ти зброю,
  Сам учись, щоб других вчити
  Тьму від правди розріжнити.
А як в бій ти ідеш, брате,
Проти сильних і богатих,
Що в монополь світ забрали,
Слабших в чин рабів зіпхали,
Що за кожде сміле слово,
"Запрещеня" в них готово —

У такій бій духа гарту,
І без сказп серця карту!
Щоб в зневірі ти не струсив,
Не піддався на покуси,
А в борбі, не гнути спину,
Ляг з оружем в домовину.
А як в бій йдеш з меншим братом,
Що на правду жмурить очи,
Що вперед іти не хоче,
Що на своїх борців бреше,
Робітникам трумну теше, —
У такий бій треба, брате,
Щирости лиш і посвяти,
Розуміння серць основи
І безмежної любови.

—═::═—

ПІСНЯ ГАЛИЦЬКИХ СЕЛЯН.

Годі стогнати, годі терпіти,
Годі панам догоджати,
Годі дукарські ниви широкі
Грудями щиро орати.
Щиро орати, слізьми зливати,
Кровю та потом гноїти, —

Нумо селяне! Правдонька ста-
не,
Нумо себе боронити.
З віку до віку ми працювали —
Панство в роскошах купалось!
Лихо та злидні нас насідали
Панство весело гуляло!

Панство гуляло, їло, зпивало
Працю гірку мужикову,
А за аренди в нас забирало
Свиту й останню корову.

З панської плати хліба не їсти!
Мусим що рік голодати,
А хоч у зимку десь по заводах
Праці тієї шукати.

Степ наш широкий, ліс бать-
ківщина, —
Все за панами пропало!...
Годі терпіти, годі стогнати.
Далі снаги вже не стало.

Прапор червоний в повітрє віє.
Всіх нас гукає повстати...
Годі на панство дурно робити.
Годі йому догоджати.

Нумо боротись, щоб на Вкраїні
Зникли пани з дукарями,

Щоб на широкім, світі веселім
Люде зробились братами.

—═::═—

ГОДІ, БРАТТЯ!...

Гей, робітники, селяне,
Гей, працюючий весь люд!
Годі ляцьких нам кайданів,
Годі братя, панських пут.
Час до бою!! Дружно братя!
Встаньмо разом як один,
Й розлетиться царство клятих,
Як від бурі темний дим,
Разом братя! У нас сила,
Нам сіяє правди світ;
Тільки разом, браття милі,
Дружно всі до бою йдіть.
Годі, братя, поливати
Потом панськії поля!
Годі кровю годувати
Самовласного царя!!
Час до бою! Дружно братя і т. д.
Годі слухать плач голодних,
Ограбованих дітей,
Не розтопить плач голодних
Серце камяних людей.

Час до бою! Дружно братя і т. д.
Сліз не треба! Вже ридали,
Годі з неба ласки ждать,
Таж ми ждали, довго ждали,
Час самим вже долю брать.
Час до бою! Дружно братя і т. д.
Годі братя! Дайте руки!
В спілку всі робітники!
Смерть катам за наші муки
За окрадені віки.
Час до бою! Дружно братя і т. д.

ЧЕРВОНІ ПРАПОРИ...

Червоні прапори, куди не кинеш
оком,
Цвітуть на вулицях, як макові
квітки,
Під ними хвилями, нестриманим
потоком
Ідуть і йдуть робітники.
В щасливий край розрівняна
дорога
З віків неправд усіх веде тру-
дівника;
В очах його і в руках перемога,
В ході — удари молотка.

О марселєзо, бий в серця черстві,
холодні,
Глухих, сліпих під прапори скли-
кай,
Зови народ на свято всенародне.
Веди народ в обітний край!

——=::=——

МИ РОБІТНИКИ.

Ми робітники,
Числом великі,
Ми ненавидим панське ярмо,
Йшли діди на муки,
Підем і правнуки
За волю ми житє своє дамо.
Сьвітом забуті,
В кайдани скуті
Випєм тую чашу повну вже у
щерть.

Бо за тую єдину
Вольную країну
Готові ми на муки і на смерть.
Не тіш ся, враже!
Сотня поляже,
Тисяч натомість стане до борби!
За гіршу зневагу

Склали ми присягу:
Вести борбу — невольнії раби.
Наша присяга
Се: месть відвага,
Воля Народу, скривджене добро—
Ними ся клянемо,
Пок' живі будемо
Ломить, валіть кайдани і ярмо!
Пірвем кайдани
Які тирани
Кріпше і кріпше сковують що-
дня,
Бо ми робітники,
Числом великі,
Ножів і куль не боїмось й огня!

—=::=—

ВАС ЖДУТЬ.

Вас ждуть, що знову ви прийдете
У рідні села і міста,
Ярмо з народу ви знімете
І матір здіймете з хреста.
Вас ждуть по тюрмах бідні
бранці
І сплять, вас бачучи у сні,

Щоб знов в сльозах устати
вранці
І гризти крати навісні.
Вас ждуть в ярах і пущах тем-
них
Голодні й голі втікачі,
І вже до гуркотів таємних
Не прислухуються в ночі.
Вас ждуть в зеленій Буковині,
В Угорщині, В Галичині,
На кождім кроці України,
Де тільки падали в борні.
Де впала крови хоч краплина,
Де тільки тихий стогін чуть,
Всі, як душа одна, єдина,
Всі, всі як один вас ждуть.

—=::=—

МИ НЕ КИНЕМО...

Ми не кинемо зброї своєї:
Наше військо сміється, бючись,
Наше військо в боях бенкетує,
Наше військо вмира, сміючись.
Ми не зложем червоного стягу:
Кров червона із нас пролилась:
Власну кров ми ворожою змиєм, —

Гострі коси залізні у нас.
Ми не підем з крівавого бою;
Наші друзі по тюрмах гниють,
Наші друзі в полоні конають, —
Ми назад їм проложимо путь.
Ми не кинем боротись за волю:
Наші братя упали в борні,
Їхня кров ще горяча на ранах,
Їхні рани горять ще в огні.
Ми не зложемо зброї своєї:
Дужі в нас і бажаня і гнів —
Ми здобудемо землю і волю
І загоїмо рани віків.
Ми не підем з крівавого бою:
Наше військо сміється бючись,
Наше військо в боях бенкетує
І від куль умира, сміючись!...

—==::==—

ВАРШАВЯНКА.

Хмари зловісні нависли над на-
ми....
Сили ворожі нас тяжко гнітуть.
Станьмо до бою ми всі з ворогами,
Смерть або воля та слава нас
ждуть!

Ми не злякаємось. Гордо та
сміло
Стяг піднесемо за правеє діло.
Стяг боротьбп за свободу на-
рода,
Щоб панували скрізь воля та
згода.

В рядп ставаймо,
Стяг піднімаймо,
Хай лине грізно
Могутній наш спів!
Гордо і сміло
За правеє діло
Вдаримо разом
На всіх ворогів! !

Пухне із голоду люд весь робо-
чий; —
Докиж ми будемо братя терпіть?!
Доки катюга, до кровп охочий
Буде по світови кров нашу лить?

Станьмо до бою! Не згинуть
ніколи
Ті, що поляжуть за щастя лю-
дей,
Ті, що життя віддадуть задля
волі,

Ті, що у тюрми підуть зза
ідей!
В ряди ставаймо і т. д.

Нам ненависні тиранів корони!
Час настає їх ногами стоптать,
Час настає зруйнувать усі трони
І на маленькі тріски поломать.

Пімста усім ворогам-супоста-
там,
Що закували народ в кайдани!
Пімста і смерть всім царям-
супостатам!
Нумож до бою, **всі праці** си
В ряди ставаймо і т. д.

—==::==—

ГЕЙ НА НАШІЙ УКРАЇНІ.

Гей на нашій Україні
Розігрались сурми нині,
І вже кличуть в бій,
А майданом скрізь з усіля
З під Полтави і з Поділя
Робітників рій.

Червоні прапори мають,
А кріси до сонця сяють,
Втакт бє сотня серць.
І вже вийшли з України
Червоні мов кармазини
На козацький герць.

Вольна воля — Дніпр—пороги—
Бій кервавий — стяг розлогий —
Трава наче гай.
Комісарі без булави
Йдуть не здобувати слави
А визволяти край.

Гей, не славне запороже
Тягне се у бій ворожий,
Проливати кров.
Се робітники у зброї
Свої сили тут рахують
В шумі хоругов.

А та сила — то сталь-криця,
І ратище, гаківниця
Й калені мечі,
Тіло дуже, дух здоровий,
На посвяти все готовий:
За одного всі!

В инший час, так иншу зброю
До борби вони гартують;

Серце, духа, ум.
Щоб не гнути рабські спини
Не продати України
Ворогам на глум...

***

Грають сурми гимн надії,
Прапор червоний жаріє,
Клич палкий гуде.
В грудях серце гордо бється;
І мов повінь пісня ллється:
Робітник іде!

—==::==—

ЩЕ НЕ ВМЕРЛА УКРАЇНА.

(Посвята гетьманам, гетьманчукам, гетьманцям, та всій контр-революційній братії на Україні від робочих сил України.)

Ще не вмерла Україна,
Але може вмерти,
Ви сами її падлюки
Велисьте до смерти.

Не хваліться, що жива ще
Наша воля й слава:

Зрада ваша їх здоптала
Продала лукава! !

Ваші предки торгували
Людськими правами,
Їх продавши, породили
Вас на світ рабами.

Не пишайтеся у співах
Ви козацьким родом:
Ви раби, хоча й пани ви
Над "своїм народом"!

Україна вам не мати:
Є вам инша пані,
Зрадних прадідів нікчемних
Правнуки погані!

Тільки той достойний щастя
Хто боровсь за нього,
Виж давно покірні слуги
Падлюцтва ляцького.

Виж давно не люди — трупи
Без життя і сили,
Ваше місце — **кладовище**
Ями та могили.

Як живі покинуть мертвих
Щоб з живими стати, —

"Ще не вмерла Україна"
Будемо співати.

Як живі покинуть мертвих, —
Прийде та година,
Що ділами, не словами
Ожеве Вкраїна.

—═::═—

ОЙ НА БІЙ!

Ой на бій на два фронти, на бій!
Уставайте з проніженя волі —
Ви мужі — будьте сталь в боротьбі у важкій
Ви жінки — співтоварищі долі.

Уродилися ви у залізні часи
Киньте пестощі всі поколінням;
Кождий день хай буде без квіток, без роси,
. Та завалений чинів кремінням!

Не теряйте житя в почуваннях без діл,
Не квітки вам боги присудили —
Що сімя — хай буде нам живий самостріл,
Кузня бунту, будучої сили!

Повні духа жінки, тверді в силі
мужі
Кождий день обчисліться із
чину,
Чи принесли що ви на жерт-
венник без лжі
Робітникам в тяжкую годину!

Дітям кров запаліть тим огнем,
що спалить
Нашу кривду і правду збудує,
Сліпій масі вкажіть на кроваву
блакить,
Що їй серце до бою збунтує.

ЖАЛОБНИЙ МАРШ.

Ви жертвою в бою нерівнім лягли
З любови до свого народу,
Ви все віддали, що за його змо-
гли: —
І щастє, і честь і свободу.

Не раз ви конали в вязницях
брудних,
Свій суд беззаконний над вами

Катюги — судді вирікали, і ви
На смерть волочили кайдани.
А деспот гуляє на учті гучній,
Неспокій вином заливає...
А грізні слова на двірцевій стін'
Огниста рука розставляє:
—"Ударе ось час, і повстане
народ
У силі могутній свободі,
Розкине усе, що гнітило його
І скаже напасникам: — годі!..."
За вами борців сьвіжий полк уже
йде
На смерть і погибель готовий!..
Пращайте же, братці, ви чесно
пройшли
Велику дорогу любови...

—==::==—

НЕ ПОРА.

Не пора, не пора, не пора
Грубих трутнів на пречах носить!
Довершилась робітників кривда
стара
Нам пора вже на себе робить!
Не пора, не пора, не пора

За царів і панів лить свою кров
І любить буржуя, що народ обдира —
В соціялізмі наша любов.
Не пора, не пора, не пора
Між собою плекати роздор!
Хай пропаде незгода проклята мара!
Під червоний єднаймось прапор.
Бо пора се послідная є:
У завзятій важкій боротьбі
Ми поляжем, щоб волю й свобідне житє
Лишить дітям та внукам своїм!

—=::=—

СОНЦЕ СХОДИТЬ.

Сонце сходить і заходить,
А я в тюрмі все в ночи.
Моє вікно вартовії
Не спускають з очий!

Разом мене стережете,
Мені звідси не втікать
Не такі мої кайдани,
Щоб їх міг я розірвать.

Ой кайдани нещасливі,
Ви зелізні сторожі!
Не порвуть вас мої руки,
Не поріжуть і ножі.
  В тюрмі тут я пропадаю,
  За зрадниву долю ту!
  Тут попав я в місто раю,
  За любов мою сьвяту!
Ти не сьмійся, чарівнице,
Не глумися надім-мнов!
Я ще тюрму перебуду,
І стрінуся ще з тобов! !
  Тебе люблять! Обожають!
  Поки сьвітиться краса.
  Личка згодом полиняють,
  Краса зникне мов роса!
Будеш в сьвіті ти скитатись,
Гола, боса, немічна,
Всі будуть тебе цуратись,
Обожателі й рідня!
  От тоді ти на колінах
  Будеш землю цілувать,
  І у мене ти за зраду
  Будеш прощення благать.
Але годі вже просити,
Ох!... не можу я тобі!
Бо кайдани за глубоко
В серце вріжуться мені.

Не бувать вже як бувало
Нам з тобою у гостях,
Душу горе вже порвало,
Тіло — ланци по тюрмах!
В тяжких муках нам судилось
Коротати все життя!!
Щастє зникло!... Мов приснилось
І пропаде в забуття!
Сонце сходить і заходить,
А в тюрмі все темна ніч!
Проч із думки чарівнице,
Серце й душу не каліч!...

—=::=—

РОЗВИВАЙСЯ, ТИ ВИСОКИЙ ДУБЕ.

Розвивайся, ти високий буде
Весна красна буде!
Розпадуться пута вікові,
Прокинуться люди.
Розпадуться пута вікові
Тяжкії кайдани,
Непобіджений злими ворогами
Робочий люд встане.
Встане робітників матір славна,—
Щаслива і вільна,

По всіх місцях нашої земель-
ки
Одна нероздільна.
Щезнуть межі, що помежували
Пявки між собою,
Згорне мати до себе всі діти.
Теплою рукою.
Дітиж мої, діти нещасливі,
Блудні сиротята,
Годі ж бо вам в панів на услузі,
Свій вік коротати.
Підіймайтесь на святеє діло;
На щирую дружбу,
Та щоби ви чесно послужили.
Для матери службу.
Чи щеж то ви мало наслужились
Капіталізмови?
Чи щеж то ви мало наточились
Братерської крови?
Пора діти, пора поглядіти
До власної хати,
Щоб ґаздою а не слугою
Перед світом стати!
Розвивайся, ти високий дубе
Весна красна буде!
Гей вставаймо та єднаймося,
Робочії люде!

Єднаймося, братаймося,
В товариство чесне,
Хай братерством, щирими трудами,
Нам доля воскресне!

—═::═—

РЕВОЛЮЦІОНЕРАМ.

Ідіть у бій, в борню крізваву
Нехай нічо Вас не спиня,
Огненим сяйвом вашу славу
І сонце хай не завстида...
Ідіть у бій, в борню крізваву!

Нехай тюрми, нехай кайдани
Нехай нічо вас не зляка!
Колись, мов воля вам на скряни
Вінець побіди засия!
Ідіть у бій, в борню крізваву!

По ваших трупах сонце встане
Піде все горе в забуття —
Пірве народ важкі кайдани
Прийде час щасного життя.
Ідіть у бій, в борню крізваву!

—═::═—

БОРЦІ ЗА ВОЛЮ.

Встають вовки-сіроманці
Зелізні люди старини —
Твої останні Україно,
Та найвірнійшії сини.
  В свитинах драних, без шапок,
  Голодні, бідні, почорнілі,
  Кровю із ран своїх политі,
  Димом пожежі обгорілі.
Огонь і куля, спис і паль
По їх грудях вже погуляли
І не зломили сильну волю,
Рядом в могилу їх уклали.
  На вашім тілі вашой кровю
  Пани уряди записали —
  За лиху долю, люту кару
  Та з тим і спати вас поклали!
Останні голови поклали
Вони за кривду свого люду,
Щоб правду боронить та волю.
Страшного не лякались суду.
  І темні, бідні і прокляті
  Пішли замучені в могилу —
  Пішли без суду, понесли
  З собою правду лиш та силу.

—·══ :: ══—

ХАЙ ГРОМИ БЮТЬ.

Хай громи бють. хай буря скаженіє,
Хай в нас від хмар ще темні дні—
Та ранки ясні вже; на сході дніє,
Верхи високих гір в огні.
Хай ми сліпці, хай ми раби плюгаві,
Хай кров тече з кервавих ран—
Нам ясне сонце світить вже в
” в темряві
А руки вольні будуть з кайдан.
Хай лізем ми. як слимаки лінпві.
Хай в нас не має крил орла.
Зійшли жита на нашій рідній ниві
Струмком поллється піт з чола.

—=::=—

“З ГУЦУЛЬСЬКИХ ДУМ”.

I.

Свого виробу сорочка
Сердак на плечах,
Стілько горя, стілько муки

Світиться в очах.
Від колиски до могили
Безконечний труд
В непогоду, спеку, студінь....
Де розкоші тут?
За шматок насущний хліба
Вічна боротьба
Вони пасинки у бога.
Їх доля — біда.

II.

Подивлюсь довкола: обідрана
хатка,
Сумує обора порожна, пуста...
Обідрані діти і немічна жінка,
В цім горю завчасно постарівся я.
Худібка марніє, із голоду гине,
А діти голодні їстоньки кри-
чуть...
Що-дня посіпаки тягнуться до
мене
Із хати останню фантину бе-
руть.
Хоч як моя хата від світа відтята
Стоїть одинока на самім верху,
Хоч яка та стежка трудна,неви-
гідна

Судьба й тут загнала цю долю лиху.
Коли так дивлюся, то мені у серці,
Пече так неначе гаряча смола,
Дріжить моє тіло немов в лихорадці
Й сказати хотівби різкії слова.

—=::=—

НА ХЛІБ МИ ПРАЦЮЄМ.

На хліб ми працюєм, чужий ним пасеся;
Ми гірко бідуєм, а він з нас сміється.
Чекайже ти враже, урвесь тобі раз,
Не вічно-ж ти мусиш сміятися з нас!
Чи так-то, чи сяк-то, а все якось буде,
Про пару драбів тих не вигинуть люде;
Таж сонце не світить лиш на пустоцьвіти,
Для тебе, пане, не хочем терпіти!

КОЛИ КЛЯТА ПОЛЬЩА.

Коли клята Польща боротьбу розпочала,
За буржуазію й "свободу"
То народам світа всі брехні кувала,
Що запровадить "порядок і згоду".

Нема віри у вас Поляки,
За ваші лакейські підхлібства.
Ми знаєм що ляхи, то всі є лайдаки
Беруться підлого хрунівства.

Робітник не згине, побідити мусить,
І сам ме рядити в своїй хаті.
Всю гниль він буржуйну здавить і подусить.
У бій робітники завзяті!

А всіх редншкірів й буржуїв
За зідрану з робітника шкуру
Їх вже пішлемо ми чортовій мамі
Щоб і сліду з них не було.

—=::=—

ЗБРУЯ ЗАБЛИСЛА.

Збруя заблисла, бомби заграли,
“Гурра до бою!” жовніри кричали.
Сміло і кріпко врага
На землю вали, гурра-га!

Пушки бють сильно, а із димами
Ворог хорониться межи горами.
Гурра! Гей хлопці за ним.
В плінь брати його спішім.

Тумани диму все поле вкрили,
А кулі многим груди прошили.
Хлопці! Хто живий вперед вступай
Врага коли і рубай!

Вже місце бою нам ся лишило,
А вражою кровю поле зросилось.
Скоро, гей хлопці спішім!
Ще недобитків зайдім!

—═::═—

НЕ МИРИТИСЬ МИЛІ ДРУЗЯ.

Не миритись милі друзя,
А боротись нині нам,
Бо шаліє кат завзятий,
Смерть голосить усім нам.

Гей! у бій ставаймо разом
Грудь при груди до ряду!
Кров, жите не жаль віддати
За волю і свободу.

Гей в громаду товариство!
Кличе спільна всім справа,
Хай настане пролетарам
Красна доля і правда.

Разом друзя під прапор наш,
Най наш клич його веде;
Тілько сьмілі пут не знають,
Тілько сьмілих воля жде!

ПІСНЯ ЧЕРВОНО-АРМІЙЦЯ.

Разом товариші в ногу.
На остро штики точім,
Всім бідакам на підмогу.
Полки червоні двигнім.

Всюди розбійники-змори
Пють кров трудящих братів,
Вичистім хижії нори,
Силою наших штиків.

З многих неробів пузатих,
Склалася власть богачів,
Банкирів шлім в поле жати,
А стайні чистить, князів.

Як перебудуть провину,
Пан і кулак і банкир,
В уголь, у зерно, в машину,
Ми перетворим їх жир.

Від Петрограду до Відня,
Тягнеться фронт боєвий,
Скоро від Темзи до Сени,
Встане титан трудовий.

Не на Самарі, Уралі,
Кінчиться страшний турнір,
В битві рабів з капіталом,
Поле борби — світ цілий.

Як нам не стане патронів,
Як потопляться штики,
Будем душить тиранів,
Пальцями, сили руки.

Разом товариші в ногу,
Годі вертати назад,
Всім бідакам на підмогу,
Нашії сили спішать!

—==::==—

ДИВИСЯ ДРУЖЕ.

Дивися друже, ця ляшня,
Сатрапи й темні яничари,
Мов чорні гайвороня хмари,
Всю нашу землю залягли.
Голодне кождий з них звіря
І кровожадне до безтями —
Зайшли у край наш манівцями
І смерть з собою принесли.

Скрізь повно крови, сум і біль..
Це яничари в боротьбі
Завдали смерть рабів юрбі
Раби герої полягли.
Сатрапи осягнули ціль.
Та їх тріюмф — це кілька хвиль
Розбоїв і сліпих зусиль —
Раби даремно в бій не йшли!

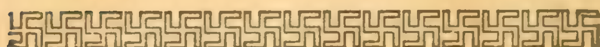
Я всюди з ними був, де бій
Шалів неначе гураґан —
Я знав що тяжко — ось сто ран
Мене звалило, я паду,
Лиш не на дусі, друже мій,
Хоч як пораженя страшне,
Хоч як болить воно мене,
Хоч я в могилу нині йду!

Бо вірив я весь час борби,
Що хоч поляжу — не загину,
І кождий, хто в лиху годину
Зі мною йшов, героєм був;
Бо серед ворогів товпи
Я жив вільним життям хоч
хвилю
В тяжкім і пристраснім зусилю
Й рабів близьку побіду чув.

ПІСНІ З ПОЛЬСЬКОГО ПОЛОНУ.

ХМАРНО СУМНО...

Хмарно, сумно, чорні луки,
Чорне поле, чорний гай...
Вітер стогне, крячуть круки,
Ох, чи скоро сьому край?

І в душі моїй журлива
Після жалібно бренить,
Деж весна-красна зваблива
Забарилася в сю мить?

Сірий день глядить в віконце
Темно в каюті моїй,
Дайте світла, дайте сонця,
Дайте щастя ясних мрій.

Сум у серці хижим круком
Кряче, бє важким крилом...
Ох чи скорож край всім мукам,
Що нависли над чолом?

—═::═—

В ТЮРМІ...

Нам випало щастє — найкращії
сили
В борбі за свободу всеціло від-
дать...
Тепер-же готові ми аж до могили
За діло народне терпіть і стра-
дать!...
Терпіть без докорів, страдать
без прокляття,
Спокійно і скромно в тиші по-
гасать,
Но тихим страданням своїх ю-
них братів
На бій за свободу усе заклик-
кать.

ЧОГОСЬ ТАК ТЕМНО.

Чогось так темно, хмари линуть
Такі страшні, десь ген з півночи,
В тюрмах борці закуті гинуть,
Лиця понурі, сумнів очи...

Кругом так тихо... з під бла-
кpropriate
Мертвецький місяць випливає,
Під муром — жінку неодіту
Смерть милостиню наділяє...

На небі ясні зорі сяють
На дворі зимно, снігом росить —
У хаті дітваки ридають
Бо мама хліба не приносить...

—==::==—

МЕНІ НЕ ВСТИД.

Мені не встид носить кайдани
За волю краю і братів;
Та встид золочені жупани
Носить нанявшись до катів.

Нехай нас мучать і катують,
А слова правди не убють!
Нехай кати всі бенкетують —
Час прийде, разом пропадуть.

Що нам тюрма! То слава наша!
Ми всі тепер сидим в тюрмі!
Всі псм одну ми скорбну чашу,
Одна вона — тобі й мені.

В кого є совість і надія,
Того ся чаша не мине.
Той випити її зуміє
Усю, усю! До дна, до дна!

Кого у краще віра гріє,
Тому ся чаша не страшна,
Вона прибавить ще надії,
І більше укріпить вона.

—==::==—

ПОЛОНЕНІ.

В кайданах закутий терплю я в неволі,
В грудях завмірає вже всяке чутя.
Надія на лучше зникає поволі,
Без цілп без діла марную життя.

На мене наділи і скинуть нікуди —
Залізні кайдани, що тиснуть так грудь
Я радби померти і в гробі вже гнить,
Однак для народу лиш хочеться жить.

В степи України злітаю думками
І знову горить — розгаряється
кров,
Хай мучать, катують, сміються
над нами,

Ніяк не затроють у серці лю-
бов,
Не довго їм бути для нас ще
катами,
Не довго нам двигать тих ляць-
ких оков.

—==::==—

КАТАМ.

Катуйте, бийте нас кати,
Печіть огнем, ножами тніть, —
А чей поможете знайти
Таке в нас місце, що болить.

Ще нам не досить боляче
Від наших мук, від наших ран,
Ще в шкурі ми, то нам іще
Здається, що на нас жупан.

Кінчайте-же кати й сміливійше,
Дери вже й шкуру на паси,

То може плакать нас навчиш,
Або ще й духа піддаси.

Нехай, хрестившися огнем,
Наш сонний дух розбудем ми
І голову твою розібєм.
Об стіни нашої тюрми.

—=::=—

З КАЗЕМАТА.

І сніг, і вітер за стіною,
Сиджу я з думою одною
Сам серед мурів цих німих,
Далеко від мертвих й живих.

Один, покинутий всіма,
Забутий може... А німа
Трумна мурована мовчить,
Що-день, що-ніч — усе мов-
чить.

Ця тиша мертва та німа
На душу пада як пітьма,
А туга злая як на те
Що-день то все росте, росте...

—=::=—

МАТЕРІ.

Мамо-голубко не треба журитись,
Бачите я не журюсь!
Змалку не вмів я до дому хилятись
То і тепер не схилюсь!

Що мені може зробити неволя?
Що заподіє тюрма?
Хай насміється зрадниця-доля,
Плакать, журитись-дарма!

Бачите? Суму-журби я не знаю,
Все, що впадає терплю,
Тим, що людей за братів своїх маю,
Тим що я народ люблю!

Доля богато мені наділила,
І мене що тут нарікать —
Будем-же мамо надіятись сміло,
Волі і сонечка ждать.

—=::=—

ЧАТТЕ ИЙНАЙНОВІЙШІ КНИЖКИ.

Н. Лєнін, Держава і Революція . . . 1.00
А. Бухарін, Програма К. Большевиків 30ц
Г. Піддубний, Розбийте кайдани . . . 15ц
В. Винниченко, Відродження Нації,
том І. ІІ. і ІІІ. 5.00
П. Дятлів, Програма К. П. Росії і
України 15ц
В. Короленко, Без Язика 70ц
Твори В. Винниченка, від І.—ХІІ. кождий
примірник 1.00

ЩО МИ ОТРИМАЛИ З КРАЮ!

Велика мапа України 75ц
Рік на Великій Україні, О. Н. 1.00
Коротка Іст. України 50ц
Про Сьвіт Божий, Ю. Сірий 50ц
Держава і Революція, Н. Лєнін 30ц
Народність і Держава, В. Л. 75ц
На зелених горах, О. Олесь 20ц
Азбука Комунізма, Н. Б. і Преображ. 1.25
"Мойсей, Ів. Франко, в рось мові . . . 20ц
Твори В. Винниченка, від І.—ХІІ. . . 10.00
Соціялістичний Інтернаціонал і поне-
волені Народи, В. Л. 75ц
В. В. Відродження Нації том І. ІІ. і ІІІ. 5.00
Центральний і Соц. коопер. рух 40ц
Німецька кооперація ч. І. 40ц
Велика Французька Революція 1.00
Культурно-нац. рух, М. Грушевський 80ц
Чужиною, О. Олесь 50ц
Гіґієна 1.00

Нариси Ґеольоґії 80ц
Тври С. Черкасенко, (П. Стах) том I. II. 2.00
Поезії, О. Олесь 70ц
Твори, Ст. Руданського том. I. II. і III. 5.00
Казки Бехштайна, ч. I. 50ц
Фізика, в оправі 70ц
Математика, в оправі 60ц
Брати Моуглі, Р. Кіплінґ 1.00
Казки, В. Гауффа, ч. II. 90ц
Небо, Астрономія 90ц
Фільософія Ком. і Соц. історії 1.00
Історія нової фільософії 1.00
Підземна Росія 1.00
Іст. Полтичної Економії 1.25
Наука про нар. господарство 50ц
Всесвітна Історія, М. Грушевський . . 1.00
Робітничий Співанник 25ц
Підручник движ. образів 75ц
Про волю віри 15ц
Кап. світ і Ком. Інтернаціонал 12ц
Національне питання 12ц
Програма большевиків 12ц
Початки укр. комедії 80ц
Здобуття Бастилії 05ц
Співанник з польської неволі 35ц
Роб. співанник з Галичини і Радянської
України 35ц
Николай Лєнін, житєпись 05ц
Калєндар "Правди" 50ц
Робітничий Співанник 35ц

"HOLOS PRAWDY"
BOOK STORE
119 East 7th Street —:— New York, N. Y.

З друкарні

ROBITNYK PUBL. & PRINT. CO.
30 St Marks Pl., New York, N. Y.

UTL AT DOWNSVIEW
D RANGE BAY SHLF POS ITEM C
39 14 01 04 09 003 9